

عنوان مقاله:

وجوه معنایی ریشه «ق و م» در قرآن و تفاسیر

محل انتشار:

دوفصلنامه تفسیرپژوهی، دوره 6، شماره 12 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

مریم محمدیاری - دانشجوی کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث، دانشگاه رازی

اعظم فرجامی - استادیار گروه الهیات دانشگاه رازی

مجتبی بیگلری - استادیار گروه الهیات دانشگاه رازی

خلاصه مقاله:

برخی واژگان قرآنی با معانی متفاوتی به کار می‌روند که معمولاً در دانش وجوه و نظائر معرفی می‌شوند. ریشه «ق و م» از ریشه‌های پرکاربرد قرآنی است که حدود ششصد و شصت مرتبه مشتقات آن به کار رفته است. تعداد وجوه معنایی مشتقات ریشه «ق و م» در قرآن توسط برخی نویسندگان وجوه و نظائر به بیست و دو وجه می‌رسد. سیزده وجه را حیری، دامغانی و ابن‌جوزی به تنهایی، و بقیه وجوه را سه نویسنده، به صورت مشترک مطرح کردند. هسته معنای اصلی ریشه «ق و م»، ایستادن است که لغت‌شناسان به آن اشاره کردند. بررسی تفاسیر و سیاق آیات نشان داد بسیاری از این بیست و دو وجه به هسته معنایی بازمی‌گردند یا با آن ارتباط معنایی دارند. در این میان برای وجوه «الإتمام، الأمن و الدفن» با معنای اصلی ریشه، ارتباطی یافت نشد. پرکاربردترین مشتق این ریشه در قرآن، واژه «قوم» است که تعداد سیصد و هشتاد و چهار مرتبه تکرار دارد و معنای «جماعت» و گروه انسانی دارد.

کلمات کلیدی:

تفسیر لغوی قرآن، قوم، وجوه و نظائر، واژگان چندمعنایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1180614>

